

VESTUL ROMÂNIEI

Ziar independent Românesc în Oradea-Mare.

REDACTIA și ADMINISTRAȚIA :
Strada Francisc Deák No. 2.
Telefon 10-02.

Director-Fondator : ȘTEFAN MĂRCUȘ

ABONAMENTE:
Ca ziar săptămânal :
Pe un an 100 Lei
Pe un jumătate an 50 Lei

RĂVAȘ

Gheorghe Lazar din Avrîg, ardeleanul, a creiat prima Academie românească la București.

Sub auspiciis majestatis student a umbolat pe la Viena, și a început a munci la Sibiu. Era să fie Episcop, a ajuns până la profesura de teologie. Nici atunci nu era lumea mai bună decât este astăzi. Și atunci au fost mulți cari au aspirat la distincții nemeritate, și puținii aleși au rămas cu credința, idealul senin și cu munca neîntreruptă contra curentelor străine.

Azi 29 Septembrie, se împlinesc 100 de ani de când, obosit de lupta continuă, a închis ochii reîntors în satul său natal, la Avrîg. Comemorarea zilei se face în cadrele unor serbări naționale, obișnuite pe teritoriul Oradealului în timpul din urmă.

Și acest fapt, ca multe altele, care le poate constata vrednicul spectator, documentează, că câtă nedreptate li se face de guvernare acelora, cari nu se închină idolilor fără nici o rezervă, și cari știu să-și păstreze demnitatea muncind liniștiți, în regiunile noi, — și priviți — tratați fiind cu neîncrederea înstrăinatului.

Slujim memoriei învățătorului înțelept, când dedicăm spiritul curat, amintirii lui glorioasă și învingătoare.

Teritoriu asediat (megszállott terület) este pentru funcționarul statului învecinat maghiar, noul teritoriu din România noastră. Așa te întreabă, când trecând frontiera, traversezi țara lui.

Este al 5-lea an după războiu, și al 3-lea după ratificarea Păcii. Mai în zilele trecute a desmîșit oficiosul maghiar știrile răspândite pe la noi despre o vorbire alarmantă a guvernatorului Horthy.

Unde-i logica? Ori unde este sinceritatea vecinilor, și unde este respectul care ni-l datorăm, până când suntem pentru un funcționar public maghiar din serviciu și astăzi, — teritorii asediate?

Să medităm asupra lucrurilor cât de puțin și vom afla conexitatea între spiritul care crează acea concepție și între nervozitatea de care sunt cuprinși conaționali de aci.

Să se știe, că aceste teritorii în cari trăiesc și au trăit unguri nu au fost niciodată și aici nu vor fi teritorii ungurești.

Li s'a impus o domnie străină. S'au plecat și-au respectat drepturile nemisești. Să învețe cei de dincolo, — dacă nu mai mult — același respect dela noi. Incât nu vor să învețe, îl vine datoria serviciului nostru extern, ca să le impună cunoașterea și respectul situațiilor în cari trăim și din cari doresc ei să tragă foloase.

PUTEREA ȘI FASCIA ROMÂNĂ

Puterea este simbolul credinței de a fi. Diavol despotice, ori înger apărător, ea se prezintă în visul chaotic al popoarelor ca dogmă a voinței și a ființei raționale.

Puterea creiază sălașul ideilor de stat, și maestrul cari mănuesc acest fir magic trebuie să aibă conștiință.

Conștiința elementelor creatoare fixează morala existenței de stat. Bărbații ei de conducere determină interesele generale cari încheagă o idee în condițiuni vitale de manifestație națională ori tendință universală de moralizare.

Morala și legalitatea în strânsă legătură, determină binele și înseamnă — Puterea, ele sunt baza Statului modern. Acela, care nu este orbit de egoismul personal, va cunoaște că în mănuierea Puterii se necesită în afară de nota caracteristică personală, și voința personificată în dorința de a domni cu rațiune. Aci elementul emoționant nu are nici un loc. Puterea dorește să fie îngrijită, pofteste să devie o forță independentă reprezentativă.

Niciodată nu a interesat mulțimea la noi mai puțin problemele adevărate ale intereselor de Stat și purificarea vieții interne, — decât chiar astăzi.

Puterea, — caută tovarășia ilegalităților și a absurdității. Ea se pune la masă cu minciuna, se desbracă de haina neamului curată, îmbracă odăjdii machiavelistice, — egoismul cras crede că va stăpâni peste morală și conștiință. Lozinca sincerității a devenit pecetea naivilor de cari vei râde la fiecare cotitură.

Că între astfel de împrejurări creațiunile proprii produc efecte contrarii, nu se mai poate discuta, o dovedesc acțiunile diplomaților noștri din străinătate și acțiunea recentă în mișcarea fascistă din România.

Izvoarele din publicitate mențin cu toată seriozitatea că între guvern și fașciști era — dacă nu vrem să zicem că este — o legătură strânsă. Noi vedem posibilitatea. În județul Bihor reprezentanții ideii, după telegramele din București, sunt membrii cari au fost și sunt înscriși în partidul guvernator. Sunt elemente bine cunoscute, dintre cari unii au trecut prin aproape toate partidele, să-și asigure — Puterea.

Fascismul — această idee nouă în lumea evolutivă ar fi meritat reprezentanți mai muncitori, mai modești și de mai multă trecere înaintea Bihorului băștinaș.

Competința li este de demult abrogată, serviciile personale — prietenești — familiare demagogice — sunt baza numirei argaților Ei.

A trebuit să cadă ideea prin o iscusită lovitură politică jertfă Puterii, în ale cărei mâini nu a fost decât obiect de proștiuire.

Se poate discuta aceea ce se întâmplă când Puterea se suprapune moralei și dreptății. Fără multă filozofie, — nici un despotism de acest fel nu a avut și nu și-a putut câștiga un drept la viață.

Vedem curente cari ne ademenesc ori ne doboară în peire. Trecem pe dinaintea lor, și întrebarea este, oare jocul cu focul — demagogia și adevărul vor fi unificate ele — ori ba?!

Puterea doboară, înalță, glorifică, ponegrește, crește și nimicește, ea-i virtutea omului de stat, cea mai distinsă și cea mai disprețuită, dar poate deveni radiul lanțurilor puse pe mâna popoarelor!

Iscusit trebuie să fie acela care va curăți la noi stalul lui Augias compresat de atâtea elemente nepoftite — lipsite de conștiință și realitate, care va pune Puterea în drepturile ei omenești.

Străini de neam, străini de sânge, ce știu ei — fericiții călători — oare ce trebui să reprezinte astăzi Puterea Neamului Românesc?!

Organizația Fașciștilor din Bihor.

București, 28 Sept. 1923. Parchetul a descins aseară la fostul ofițer de administrație Vifor. S'au găsit manifeste și numeroase acte aduse din Italia. La descindere a fost găsit și Colonel Bacaloglu, care prin sora sa din Italia are legături cu fașciștii Italiani. Din cercetări rezultă că Colonelul Bacaloglu împreună cu profesorul Bogdan Ionescu, Fetu, Stamatopol, și Colonel Castano, aveau însărcinarea de a forma centuria fascistă din Bihor și la lovitura ce trebuiau a da, să pue mâna pe prefectură, primărie și celelalte autorități. Cercetările urmează. Agenți speciali au plecat astăseară la Oradea-Mare.

(Rador).

Abonați-vă la

Ziarul săptămânal

„Vestul României“

apare în fiecare Joi

PE CARARILE PROGRESULUI.

— Expozițiile de vite la Oradea-Mare —

Încă una din mult așteptatele raze prevestitoare de aurora consolidării. Modești, fără nici o autoreclama — calitățile oamenilor energici și activi — prefectul d. Hodor și medicul-veterinar primar al jud. Bihor d. Al. Hașaș și-au procurat o plăcută surpriză prin frumosul succes, ce a avut expoziția de vite a județului Bihor aranjată de dâșii Duminecă 23 cor. în piața târgului de vite Ōssi din Oradea-Mare.

Pe lângă marea importanță, pe care o prezintă această expoziție din punctul de vedere al încurajării creșterii cailor și a vitelor cornute în acest ținut, ea ne mai prezintă și o importanță de ordin — ca să-i zicem așa — sentimental. A fost doar prima rândunică a vremurilor de pace reală, cari picură rând pe rând deplina încredere în sufletul îmbibat de pesimismul vremurilor de restrîște al țărănilor producători.

Căci îți era mai mare dragul să vezi țărăni ambicioși îmbrăcați de sărbătoare mândru și la locul expoziției, mândri, cele mai frumoase produse ale lor — cai și vite cornute, — unde așteptau să li-se recunoască meritul real de a fi contribuit în mare măsură la adevărata consolidare a țării. Câtă deosebire între fizionomiile acum radioase și între fețele pline de groază ale aceloraș țărani, cari în cursul războiului urgisit de șapte ani erau siliți să-și mîne vitele tot la Oradea-Mare, ca să le svârle în focul războiului pe un preț fixat de rechiziționarea fără milă...

Expoziția a început dimineața la orele 9. Din partea armatei a fost de față în fruntea unui grup de ofițeri inimoși d. General Olteanu, care nu scapă nici o ocazie de a fi printre cei dintâi când e vorba de a sprijini vre-o acțiune patriotică și de interes general în Bihor și Maramurăș. După o scurtă, dar entuziastă cuvântare de deschidere a expoziției rostită de prefectul d. Dr. Hodor, ca președinte al Com. jud. Zootehnice se formează comisiile de juriu și anume o comisie superioară generală, din care au făcut parte d-nii Dr. Hodor, preș. apoi: Gen. Olteanu, dir. reg. F. Cristea, subpref. D. Tempeleanu, primariul subst. al Orăzii-Mari Dr. Ion Voștinariu, cons. agr. Bogdan, precum și harnicul medic-primar veterinar al județului Bihor Al. Hașaș, ca membrii; s'au mai format apoi încă patru comisii pentru clasificarea vitelor pe categorii și anume: armăsari și tepe, mânji și mânze, tauri, apoi: juninci și vaci; aceste patru comisii au lucrat sub conducerea d-lor Col. Dengel com. Reg. 5 Roșiori, Col. Ivașcu com. Reg. 33 Art., Elemér Olasz și Francisc Sperker.

Au fost expuse peste o mie de animale, cari de cari mai frumoase astfel, că comisiile au avut o muncă grea până a putut stabili decernarea premiilor.

Aranjamentul tehnic al expoziției executat după indicațiunile medicului-prim. veterinar Al. Hașaș a fost impunător. Țin să menționez aici și spiritul de jertfă al consiliului municipal din Oradea-Mare care la stăruința prefectului Hodor a contribuit cu un prețios material lemnos pentru lucrările expoziției.

Animalele expuse au fost de toată frumuseța storcând admirația numerosului public vizitator. O plăcută surpriză ne-a procurat d. General Olteanu prezentând publicului — fără concurs la premii — superbul său armăsar arab pur sânge „Oltul”, ce părea desprins din nemuritoarele strofe ale lui Coșbuc din „El Zorab”.

Pe la orele 13 a început distribuirea premiilor în medalii și bani. Au obținut:

Pentru cai: Medalie de aur: 1. Ferma Markovits din comuna Inand. 2. d. Conte Iosif Stubenberg din comuna Săcueni. 3. d. Ioan Molnár din comuna Chiralău Medalie de argint: 1. d. Conte Ștefan Pongrác din Cadia-Mare. 2. Ferma Capitlul rom.-cath. din Sântandrieu. 3. d. Danila Lovass din Valea lui Mihai. Medalie de bronz: 1. Comuna Albis. 2. d. Teodor Negreu din Ateaș. 3. Ferma Markovits din Inand. 4. d. Emil Frater din Salonta-Mare. 5. d. Tabăra Mihai din Tărian.

Pentru vite cornute: Medalie de aur: 1. Orașul Oradea-Mare. 2. Episcopatul rom.-cath. din Oradea-Mare. 3. Ferma Contelui Tisza din Ciegod. Medalie de argint: 1. Comuna Toboliu. 2. Văd. lui Zoltán Bessenyei din Ghioroc. 3. Domeniul Abația de Melch din Marghita. 4. Ferma Capitlul rom.-cath. din Episcopia-Bihor. Medalie de bronz: 1. Comuna Giriș. 2. Comuna Salonta-Mare. 3. Ferma Markovits din Inand. 4. Ferma Capitlul rom.-cath. din Episcopi-Bihor. 5. d. Ignăție Grünfeld din Oradea-Mare.

De asemenea s'au premiat cu bani din suma de 8000 Lei dată în acest scop de Ministerul de Domenii, animalele următorilor proprietari:

Cai: 1500 Lei armăsar proprietatea d-lui T. Bodea din Păușa. 1500 Lei iapă proprietatea d-lui Alexandru Soos din Tileag. 500 Lei iapă, propr. d. Francisc Folkman din Palota. 500 Lei: iapă, propr. d. Vasile Gitea din Toboliu. 1000 Lei: mînz (armăsar) propr. d. Teodor Filip din Giriș. Vite cornute: 1000 Lei: taur, proprietatea d-lui Moise Durgheu din Giriș. 500 Lei: taur, propr. d-lui Ludovic Koteles din Tinea. 1000 Lei: vacă, propr. d. Edmond Slavic din Cefa. 500 Lei: junincă, propr. Văd. lui Alex. Gency din Oradea-Mare.

Județul Bihor a dat în scopul premerii animalelor suma de 10900 Lei din fondul Zootehnic Județean din cari s'au premiat animalele proprietatea următorilor Domni:

Pentru cai: Lei 800 armăsar, proprietatea d. Ștefan Nagy din Sintimreu. Lei 300: armăsar, propr. d. Petru Hurghoi din Nojorid. Lei 300: armăsar, propr. d. Francisc Lukács din Telechiu. Lei 800: iapă, propr. d. Francisc Borbély din Săcueni. Lei 800: iapă, propr. d. Alexandru Fernbach din Palota. Lei 300: iapă, proprietatea d. T. Tincău din Toboliu. Lei 300: iapă, propr. d. Alex. Suciș din Diosig. Lei 300: iază, propr. d. Iacob Oswald din Palota. Lei 300: iapă, propr. d. Vasile Babău din Giriș. Lei 600: mînz, propr. d. Francisc Borbély din Săcueni. Lei 300: mînz, propr. d. Mihai Sári din Tărian. Lei 300: mînz, proprietatea d. Alex. Fernbach din Palota. Lei 250: mînz, propr. d. Iosif Kain din Nojorid. Lei 250: mînz, propr. d. Ștefan Hegedűs din Diosig. Lei 250: mînz, propr. d-lui Coloman Horvath din Simian. Lei 250: propr. d-lui Petru Theiss din Palota.

Pentru vite cornute: 500 Lei: taur rassă symenthală, proprietatea d-lui Iosif Fildan din Cheriu. 300 Lei: taur rassă symenthală, propr. d-lui Gaspar Vári din Fughiu. 300 Lei: taur rassă symenthală proprietatea Văd. lui Ioan Osváth din Seleuș. 1000 Lei: taur rassă podolică, propr. d-lui Ludovic Simon din Filighiaz. 300 Lei: vacă symenthală, propr. d. Ludovic Péntzes din Episcopia. 300 Lei: vacă symenthală, propr. d. Gheorghe Panea, Oradea-Mare. 100 Lei: vacă rassă podolică, propr. d. Alex. Jorda din Filighiaz. 600 Lei: junincă rassă symenthală, proprietatea d-lui Petru Theiss din Palota.

După distribuirea premiilor d. prefect Hodor închide expoziția printr'un frumos discurs, prin care aduce mulțămiri ministerului de domenii, armatei, serviciului veterinar al județului în frunte cu d. Hașaș precum și tuturor participanților pentru frumosul succes obținut. Răspunde d. Gen. Olteanu, care promite atât sprijinul D-sale personal cât și cel al armatei în toate frumoasele acțiuni ale populației civile. Ambilor oratori li s'a făcut entuziaste ovațiuni.

După o mică gustare servită în liber expoziția a luat sfârșit pe la orele 15. (p.-h.)

O excursiune la Steiu

— Sfințirea de biserică —

Într'un scurt interval dela sărbătorirea edificătoare a poezului și prozatorului Miron Pompiliu fiul comunei Steiu, aceasta a zistă la o nouă serbare sfințirea bisericii noi, care se ridică mândră și trufașă lângă biserica timidă și modestă, mîncată de rugina vremii și de urgia anilor scurși. Turla bisericii noi refrînge semeț în mil săgeți scilpitoare razele soarelui tomnatec, iar albul ei innaculat surăde departe din ascunzișul verde a nucilor și pomilor ce încadrează satul.

Sfințirea bisericii a decurs în cadre largi și cu o mare solemnitate fiind asistat serviciul divin, celebrat de preoții și protopopul tractului Vașcău, de o mulțime de țărani și intelectuali.

Aceasta armonie firească și impunătoare a fost turburată de apariția unui cunoscut automobil prin aceste locuri, din care își făcuse apariția persoana directorului de bănci Altbach. În primele momente am rămas complect buimăcit; ce caută acest individ? Dar iată peste puțin îl văd așezat în strană de unde cu fumul de tămăie risipit din belșug se ridicau înălțătoare și cuvioase stihovane și trăgănite tropare. Țin să remarc, că strana în concepția țărănilor români este locul cel mai de cinste, afară de altar.

În ansamblul acestui ovreu parvenit, care și acum e dator cu răspunsul la întrebarea, este el cetățean român și dacă da — ce însă nu avem motive să i-o credem — cum și-a câștigat acest drept, — erau învătători, primpretor, senator, primar și alții. — Acum de fapt nu mai înțelegem nimic, nu mai știam rostul acestui cadru oficial în jurul acestei persoane, până când un intelectual mă desluși, că ucraineanul director, ovreu Altbach, împreună cu firma de exploatare de lemne din Steiu sunt ctitorii acestui locaș Dumnezeesc.

Nu mă îndoiam de vorbele acestui intelectual, care-mi mai șopti că, și azi Altbach sau firma vor dona o sumă frumoasă de bani, totuși, cu gândul de a ști adevărul, m'am îndreptat spre un grup de țărani și m'a uimit ceace-mi descoperiră acești țărani. — Din declarațiile lor și a altora am constatat tristul și crudul adevăr cum au fost trași pe sfoară acești țărani. Adevăr care-l știu foarte bine persoanele din ansamblul acestui cavaler industrial.

Am aflat, că este departe a fi Altbach și firma ctitorii acestei biserici. Țărăni din Steiu la o dată critică n'au avut atâția binevoitori ca în ziua sfințirii bisericii și au fost fără nici un sprijin moral atunci, când firma de exploatare de lemne avea nevoie de o cale ferată industrială, în care scop apoi s'au expropriat — mai bine zis — s'au fărâmițat și îmbucătățit pământurile bieților țărani, cari neavând atunci binevoitori, n'au avut ajutor

Jubileul de 25 ani al episcopului Frențiu

Am anunțat-o la vremea sa, că episcopul român unit dela Orade, P. S. Sa Valeriu Traian Frențiu, Vineri în 21 Sept. (sărbătoarea Nașterii P. Sf. Fecioare Maria) are jubileu de 25 ani de preoție. Am anunțat și pregătirile ce se făceau în vederea acestui jubileu.

Serbarea a avut un caracter pur bisericesc, și totuși Programul serbărilor s'a împărțit în trei părți: serviciul divin în Catedrală, recepțiunile și masa dela Episcopie, Concertul din sala comercială.

În vederea serbărilor, au venit la Oradea protopopii sau câte un delegat din fiecare protopiat, delegații învățătorilor și oaspeți numeroși dela Blaj și din toate părțile.

Serviciul divin în catedrală a început Vineri 21 Septemvrie la orele 9. La începutul sf. Liturghii P. S. Sa a făcut hirotonirea lectorilor, a ipodiakonului, apoi a sfințit antimisele noi pentru eparhia Orăzii. Antimisele au fost executate de Tipografia și Librăria Românească din Oradea-Mare.

A cântat admirabil corul bisericii catedrale acompaniat de orchestră, sub conducerea d-lui Vomacica.

După serviciul divin au urmat recepțiuni la palatul episcopal.

Tuturor le-a răspuns P. S. Sa în termeni părințești, mulțumindu-le pentru omagiile depuse și promițând tuturor sollicitudinea părintească și în viitor!

A urmat masă, dată d. P. S. Sa episcopul în onoarea fiilor săi sufletești.

Seara corul catedralei a dat un foarte reușit concert în sala mare dela Camera Comercială. A fost un auditoriu foarte numeros și select.

Bunul Dumnezeu să-i deie Preasfințitului lungime de zile în deplină sănătate. Rap.

— reducând astfel aproape la nimic valoarea pământului mărginașilor. Ca rescumpărare s'a promis zidirea bisericii. Țărăni, zic, că din prețul pământului expropriat s'ar fi putut zidi nu una, ci trei biserici și mai mari și mai frumoase.

Cu sufletul trist și amarăt am părăsit comuna, împreună cu un grup al studenților universitari, cari nu de mult au înființat în aceasta comună „Biblioteca populară Miron Pompiliu” și cari acum n'au voit să stea la „blidul de linte”, ce urma după săvârșirea actului sfințirii. Pe drum spre cantonul unde așteptam trenul, mă gândeam cu o nespuse durere la acest grup, care cu desnađejde cânta, mă gândeam la grupul tuturor studenților universitari din țară la acei 20 mii tineri entuziasmați, la acei tineri, cari luptă pentru cel mai înalt ideal național și am lăcrimat văzând cum se prăpădește atâta tinerețe, atâta energie și idealism, din cauza unui milion de „lipitori ai satelor și orașelor” și vampiri ai națiunii, și m'am trezit cântând cu ei:

„... Din nepăsare o zi să ne trezim

Suntem călcați de liftele păgâne

Și țara cere să-o mântuim”...

Ajung la canton. În zarea depărtată trist se ridică munții pleșuviți și ciufuliți de hainii pirați ai economiei naționale. Podoaba lor goruni bătrâni, stejari semeți și brazii frumoși averea Națiunii Române sunt așezați frumos în șiruri lungi unul peste altul, ca lemne „în comerțul românesc” de-a lungul șirelor. Sunt câteva sute vagoane. Țărăni vânjoși încărcau vagoanele provăzute cu inscripția „Hungaria” în timp ce cântau doine triste, par'că și luau adio dela bătrâni goruni și stejari, cari de-atâteori i-au ferit de arșiță și de ploii.

Actul încărcării este ultimul mijloc prin care se reține în țară câțiva gologani pentru sare și oțet familiei țărănilor români — căci dobânda trece cu marfa în țară străină pentru a completa confortul câtorva indivizi priperniciți din Budapesta, cari formează direcțiunea firmei din Biharszikkás.

* * *

Sosște trenul și în vaerul prelung a frânelor ne nasc se amestecă țipătul dureros din cântul universitarilor.

O comandă scurtă spintecă aerul „gata” exprimat și aceasta într'un jargon mongol și colosul de fier se urnește din loc.

Adio frumoasă bisericuță, adio câmpuri verzi, pomi roditori. Adio țărani obidiți. Adio voi lemne „în comerțul românesc” schingiuite și îmbucătățite de toporul crud a dușmanilor.

Adio voi munți ciufuliți și pleșuviți, vă întreb: Când vă veți răzbuna!?

Beluș, la 21 Septemvrie 1923. Emil Popp.

Tenorul Grozăvescu și d-ra Ursuleac la Viena

Este încă în amintirea tuturor debutul tenorului Grozăvescu în teatrul orașenesc „Regina Maria“.

Am asistat în Viena la câteva reprezentații (Faust, Carmen, M-me Butterfly, Louise) unde interpretând rolurile principale de tenor a cucerit sufletul vienezului rafinat de muzical și extrem de susceptibil pentru artă serioasă; Grozăvescu a cântat în toate rolurile, în afară de Louise, — pe românește, și totuși a fost bine înțeles. Critica obiectivă l-a acceptat ca pe un tenor cu rare calități vocale, dar cu puțină rutină în jocul de scenă.

„Louise“ de Charpentier s'a prezentat pentru prima oară la Opera Poporală. Rolurile principale au fost susținute de 2 români, și anume de soprana bucovineancă d-ra Ursuleac (Louise) și de d. tenor Grozăvescu (Julien).

D-ra Ursuleac este criticată ca o stea nouă în ansamblul Operei Poporale din Viena. Se spune, că artista este tânără, drăguță și talentată, cu o voce care-i seamănă artistei celebre Jeritza, — daruri, cari nu se pot da prin studiu, dar sunt date de natura dumnezească.

Că ce înseamnă manifestarea alor 2 români la o instituție atât de distinsă, unde funcționează ca directori marele dirigent F. Weingartner și cunoscutul regisor Markowsky, nu mai trebuie să o accentuăm?

Grozăvescu astăzi este cel mai căutat tenor. Luptă pentru asigurarea lui atât Berlinul, Praga cât și Opera mare din Viena. Este angajat la marea Operă din New-York Metropolitan House cu începutul anului 1925, pe câte 5 luni anual, cu un salariu lunar începător de 5000 dolari și spesele de călătorie.

Este încă în amintirea tuturor, cum a trebuit să-și părăsească Țara acest artist?

Despre d-ra Ursuleac am auzit, că oferindu-și serviciile la Opera română din București, nu a fost admisă. Era pe atunci acolo și dirigentul Weingartner, care cunoscându-o a angajat-o imediat la Opera Poporală din Viena.

Ar fi la locul său să vorbim despre superficialitatea cu care se conduc instituțiile noastre de cultură Opera română din București și Opera din Cluj. Dacă nu o facem, este fiindcă la instituțiile acestea ale Statului se află și elemente de muncă și pricepere, cari singuri nu pot răzbi contra unui sistem de protejări și incapabili la munca care ar fi datorată să o presteze. În interesul artei și a artiștilor, sperăm că vor înțelege și cei mai analfabeți în arta muzicală, că este altceva a pricepe, fără pregătire suficientă, o operă muzicală, și altceva a ține cursuri despre bizantologie, doxologie, literatură, ori bulbucei chimici cari îngreunează aerul, și atmosfera, — omorâ libertatea individului.

Tinerii noștri artiști își fac o datorie sfântă în străinătate. Inconștienți contribuie la mărirea numelui de român. Propaganda pe care o depun, este o acțiune pozitivă, superioară risipei de vorbe cerneală și enervări pierdute în aer, și al căror urme nu le vezi, decât în viza de pasapoarte.

Grecia condamnată la 50 milioane lire

Hotărârea ambasadurilor și ancheta dela Ianina.

Lafayette, 25. Franța. — Conferința ambasadurilor s'a întrunit Mercuri dimineața pentru a studia definitiv raportul comisiei de anchetă asupra asasinării membrilor italieni din misiunea interaliată; în această ședință s'a luat o hotărâre unanimă care va fi publicată în astă seară.

Paris, 26. — Conferința ambasadurilor care se ocupă de conflictul italo-grec a stabilit, în urma raportului comisiei de control, că vina Greciei constă în neglijența de a nu fi luat măsurile necesare pentru paza misiunilor aliate.

După ziarul „Petit Parisien“, Italia va primi cele 50 milioane lire depuse de guvernul grec în Elveția.

Evacuarea insulei Corfu se va termina la 24 Septembrie. Cu aceasta, conflictul italo-grec va fi definitiv aplanat.

Italia va primi 50 milioane lire.

Roma, 27. — Conferința ambasadurilor în ședința de azi a atribuit Italiei suma de 50 milioane lire pe care guvernul grec o avea depozitată la o bancă elvețiană. După amiază va avea loc o întrunire a secretariatului conferinței pentru a concretiza modalitatea transferării acestei sume. Ziarele arată că în urma noilor instrucțiuni primite din partea guvernului din Londra, ambasadorul englez a aderat și el la teza italiană.

INFORMAȚIUNI

Redacționale. Directorul nostru d. Ștefan Mărcuș reîntorcându-se din concediu a reluat conducerea ziarului, astfel, că începând cu numărul prezent „Vestul României“ va apare din nou sub conducerea și îngrijirea d-lui Mărcuș.

Ministru de Interne, a dat o ordonanță care fixează ziua de 1 Octombrie ca ultimul termen pentru rămânerea în țară a refugiaților pe teritoriul, nostru din țările vecine. Dela această dată se va porcece la evacuarea lor cari au beneficiat atâția ani de ospitalitatea română.

Generalul Berthelot în România. Amicul României, generalul Berthelot a sosit în țară, a fost instalat în „Conacul Berthelot“ pe care România, recunoscătoare pentru prețioasele și neuitatele servicii făcute țării, i l'a oferit ca un modest dar.

Din Călmănești ne vine vestea a încetării din viață a luptătorului al cauzei naționale Parthenie Cosma unul din întemeetorii partidului național. A fost primul președinte al societății „Petru Major“, el a creat institutul financiar „Albina“; a înființat expoziția românească din 1881 dela Sibiu etc. La 1914 a trecut în vechiul Regat. Mult regretatul defunct a fost înmormântat la Sibiu pe cheltuiala Statului. Guvernul a fost reprezentat la înmormântare prin d-l general Traian Moșoiu, ministrul comunicațiilor și C. Banu ministrul cultelor și artelor.

D. Ins. Gen. I. Zernești dela Min. de Int. petrece câteva zile în chestiuni oficioase la Oradea-Mare. Inspectorii ne sosesc, alții pleacă. Nici odată nu am putut saluta atâți dignitari înalți în acest oraș, ca acum. Dacă se face în interes de serviciu, și pentru a ne cunoaște adevărat după cum suntem, și dacă administrația prin studii serioase se va simplifica ne bucurăm de interesul ce ni se poartă, și salutăm cu dragoste mai ales pe reprezentanții muncii desinteresată — temeinică și foloșitoare.

Femelle maghiare și evreice din Oradea-Mare adună subscrieri la memorandumul care va fi înaintat M. S. R. Maria în cauza școlilor maghiare. Semnarea să face cu cunoștința autorităților, bazat pe drepturile fiecăruia cetățean.

În București apare de peste 12 ani „Revista Ilustrată“ cu o publicațiune artistică, literară, științifică și ilustrată cu un pronunțat caracter patriotic. La această revistă colaborează cei mai de seamă oameni de știință. Răspândirea ei înseamnă un mijloc pentru cultivarea maselor mai ales în comunele rurale unde nu există biblioteci. Recomandăm revista publicului cetitor. Costul unui abonament anual este de 500 Lei cu un rabat de 10 % pentru Primăriile comunelor rurale. Sediuul Administrației Revistei Ilustrate este în Bul. Schițu Măgureanu No. 45 unde urmează să vă adresați pentru orice comandă.

Cetim în ziarul „Satu-Mare“: În județele de frontieră a început să se vândă tablouri cu chipul dlui general Moșoiu, ministrul comunicațiilor. Tablourile se vând cu 50 lei bucata.

Constatăm că Societatea Națională de Credit industrial și publică prospectul de emisiune în românește prin ziarele locale maghiare. Ziarul românesc, adecă publicul românesc nu-l interesează. El sprijinesc mai bine străinii, de unde-și așteaptă se poate și mântuirea. Aviz și pentru alții...!

Membrii „Uniunii Intelectualilor din România“ s'au întrunit eri la ora 11 a. m., în sala „Liedertafel“, la o consfătuire preliminară pentru organizarea luptei împotriva dărilor fiscale, care prin impunerea exagerate îi lovește crud.

Poliția din Cluj cade victima unei spargerii. Azi noapte, niște îndrăzneți spărgători, au operat chiar în localul poliției din Cluj, de unde a furat 10.000 lei. Mai mulți funcționari de poliție au fost arestați, de oarece se bănuște că a fost uniți cu spărgătorii, S'a luat întinse măsuri pentru prinderea spărgătorilor.

Din sursă autorizată se dezmente formal știrea din Belgrad, că România ar interveni eventual în Bulgaria, pentru restabilirea ordinii interne în regatul vecin. Adevărul este că România se va mărgini a lua toate măsurile indicate de situație, ca să nu se poată refugia la noi elementele comuniste, urmărite de autoritățile bulgărești.

Condamnarea unui splon la Cluj. Acum patru săptămâni a fost arestat tânărul Telner Ștefan de 18 ani fiind suspectat că stătea în fața comandamentului corpului de armată. Din cercetările făcute s'a constatat că e vorba de un splon maghiar trimis de Hejjas. De și acuzatul neagă totul, totuși a fost condamnat la 3 ani închisoare. Contra acestei sentințe Teleer a făcut apel.

Notă referitoare la ... impresia unui răspuns. Confratele „Tribuna“ organul averescanilor din localitate s'a supărat pe noi pentru notele și impresiile apărute în „Vestul României“ ca ocaziunea întrunirii promisă atât de grandioasă a organizației d-lor frații Iacob la Oradea. Și că toți mâniașii „Tribuna“ își pierde cumpătul și trage la îndoială independența noastră. Ținem să constatăm, că noi am semnalat imparțial lipsa de logică și de unitate de vederi, care s'a remarcat până la evidență în discursurile ținute la întrunirea cu pricina.

Căci să nu fi fost vorba de partidul național, ci să zicem bunăoară de un partid proaspăt important din țara Faraonilor și totuși ar fi fost cel puțin o lipsă de unitate de păreri și convingeri esențiale, dacă în timp ce șeful propune cu căldură colaborarea cu acel partid, subșeful detestă, ba ce e mai mult neagă existența partidului invitat atât de mios la colaborare.

Complimentul, că suntem urbani se potrivește deoare-ce nici când n'am fost altfel.

Încât primește spiritul nostru să lăsăm să judece marea masă a cititorilor. Dealtfel gusturile noastre e natural diferă mult de cele „Tribunei“. Vorba veche din Beiuș: „De gustibus non est... disputilibus.“ Nu așa dragă soră „Tribuna“?

Concurs de bursă la Academia de drept din Oradea-Mare. Pe anul școlar 1923/24 pentru Academia noastră sunt acordate din partea Ministerului Instrucțiunii 20 semi burse à 3000 lei (adecă lei 300 lunar). Toți D-nii studenți cari voiesc a se beneficia de bursă vor înainta cererile lor până la data de 10 Octombrie a. c. la Decanul acestei Academii cu următoarele anexe: 1) Act de cetățeniei 2) Act de naștere. 3) Act de paupertate. 4) Certificatul de studii și examen. Cererile vor fi adresate „Ministerului Instrucțiunii“. Oradea-Mare, la 20 Septembrie 1923. Decan: Dr. Iuliu Hoványi.

D. Ștefan Bour, cetim că primarul din Micăsasa (jud. Târnava Mică), că notarul acelei comune, d. Cosma, n'a delapidat nici o sumă și prin urmare nu au fost motive ca să fie arestat.

Deale poliției. Pol. de front. Sighet telegrafează poliției Oradea-Mare, că soția P. Victoria Anton să fie prinsă pentru diferite furturi de inele ba chiar și dela șeful acelei poliții a furat un inel cu 4 pietre de briliant. În urma cercetărilor s'a constatat, că nu susnumita, ci fida ei, cu numele V. Pirona care este artistă, a făcut furturile amintite. S'a luat sub pază.

Poliția a deținut pe Andrei Kurdat de 21 ani, care a comis mai multe furturi. Specialitatea lui au fost funcț. de cântare și de greutate. S'a arestat.

În cafeneaua „Palace“ zilele trecute un chelner, anume Emanoilă Klein a furat dela un musafir 6500 lei S'a trimis parchetului.

Se anunță că ancheta întreprinsă la Teatrul Național din inițiativa d-lui Valjean a dus la revelațiuni cari au îndrituit pe directorul general al Teatrelor să sezizeze parchetul. Primul-procuror a ordonat o cercetare care a și început prin luarea mai multor interogatorii.

Concurs. Sedria orfanală a județului Bihor publică concurs pentru ocuparea următoarelor posturi: 1) Patru posturi de asesor în clasa de salarizare VIII. 2) Un post de jurisconsult în clasa VIII de salarizare. 3) Un post de concepist în clasa de salarizare IX. 4) Un post de practicant în clasa de salarizare X. 5) Un post oficiar de birou în clasa de salarizare XI. Salarele sunt de prezent acelea ca la Administrația județeană cererile adresate Ministerului de Justiție Directoratul General Cluj, dinpreună cu actele cari dovedesc pregătirile prescrite sunt a se înainta în termen de 30 zile dela data publicării acestui concurs în „Ardealul Juridic“ din Cluj subsemnatului. Oradea-Mare, la 15 Septembrie 1923. Bulzan, Președintele Sedriei orfanale a județului Bihor.

Convocare, la adunarea generală ordinară, relativ la încheierea anului de gestiune 1922 a Societății Tramvaelor Oradea-Mare S. A, care se va ține în localul Direcțiunii, Piața Cetății No. 2 (Vâr-tér 2. sz.) în ziua de 1 Octombrie 1923 orele 11 a. m. Ordinea zilei: 1. Raportul Consiliului de Administrație asupra anului de gestiune 1922. 2. Raportul Consiliului de cenzori. 3. Hotărârea în privința distribuirii profitului net. 4. Hotărârea relativ la acordarea absolutorului Consiliului de Administrație și de cenzori. 5. Propunerea Consiliului de Administrație relativ la mărirea capitalului social și schimbarea §-lui 5 a statutelor. 6. Hotărârea relativ la stabilirea onorariului Consiliului de Administrație și de cenzori. **Notă.** Acționarul, care vrea să-și exercite drepturile la adunarea generală, este obligat a-și depune acțiunile, respectiv biletele de uzufruct a acțiunilor scoase la sorți, împreună cu cupoanele nescadente, la casa colectivă a societății (Oradea-Mare Vâr-tér No. 2) sau la banca Mährische Agrar und Industrie Bank (Bruan), cu 8 zile înainte adunării generale. Acționarul în senzul statutelor le cuvine, câte un (1) vot după fiecare 20 de acții sau, bilete de uzufruct depuse. Bilanțul, nota profitului și a pierderilor se pot vedea în orele oficioase la casa colectivă a institutului. **Diracțiunea.**

CRONICA ECONOMICA

Modificarea regimului exportului. Comisiunea superioară de import-export s'a întrunit Mercuri în ședință specială, spre a lua cunoștință de referatul d-lui dr. St Chicoș, consilierul tehnic al ministerului de industrie și comerț, cu privire la modificarea actualului regim de export. Prin referatul în chestiune se cere pe deoparte o mai mare libertate a exportului; iar pe de alta desființarea completă a permiselor. După ce comisiunea superioară de import-export își va da avizul, chestiunea va fi discutată de delegația economică a guvernului și de miniștri, spre a i se da soluția definitivă.

Taxele de export pentru cereale. Comisiunea superioară vamală întrunită la ministerul de finanțe sub președinția d-lui Dem. Gheorghiu, secretarul general al acestui departament, a hotărât ca taxele de export pentru cereale să rămână aceleași ca și până în prezent, iar în ce privește exportul grâului și făinei, comisiunea a avizat pentru complectă prohibire la export. Deci, contrar celor publicate de unele ziare, regimul grâului și făinei rămâne nemodificat.

Nu se va exporta făina sau grâul. Ni se comunică din sursă oficială că atât grâul cât și făina vor avea același regim pe care l-a avut și până acum. Aceasta din cauză că suntem într-o perioadă de aprovizionare și nu avem încă întocmită o statistică. Când se va termina chestiunea aprovizionării interne și când se va cunoaște o statistică a disponibilităților grâului și făinei se va discuta din nou.

O extraordinară scădere de mărci germane. Banca Reichului a ridicat scontul dela 30 la 90 la sută. Ca o consecință a urmat căderea fantastică a cursului marcei germane ajungând la 1 miliard 75 milioane mărci lira sterlină. Afacerile au fost extrem de limitate și acest curs a fost aproape necotat. Din cauza discursului d-lui Poincaré, tendința burselor a fost reacționară: cursul francului francez și belgian a fost mai slab, de asemenea și al lirei italiene. Peseta spaniolă avut oarecare îmbunătățire.

Nr. 389/1923 execuțional.

Publicație de licitație

Subsemnatul executor judiciar delegat, prin aceasta aduc la cunoștință publică, că în urma deciziei judecătorești de ocol-urbană din Oradea-Mare de sub Nr. 4724-923 efectuându-se execuția de escontentare-asigurare în favorul urmeritorului Edmond Adler domiciliat în Oradea-Mare și reprezentat prin avocatul Dr. Nicolae Zigre în sarcina urmeritorului Andrei Schencker din Oradea-Mare pentru suma de 21.50 Lei capital și accesorii și ordonându-se prin decizia judecătorești de ocol rurală-urbană din Oradea-Mare sub Nr. 4724-923 licitația asupra unei trăsuri și stelaji pentru pușcă și altor mișcătoare secestrate și estimate în valoare de 8000 Lei se fixează termen de licitație pe ziua de 9 Octomvrie 1923, p. m. 11 ore în comuna Oradea-Mare str. Szarvas sor Nr. 17 când mișcătoarele secestrate se vor vinde pe lângă plățirea prețului de cumpărare în numerar și în caz de necesitate și sub preț de estimare, și până la concurența creanței secestranților anteriori ori a suprasecestranților întrucât aceștia și-au câștigat asupra acestora drept de ipotecă.

Se provoacă toți aceia, cari și revindcă escontentare din preț de vânzare al lucrurilor ce se vor licita, întrucât secestrarea în favorul lor s'ar fi făcut anterior și aceasta nu s'ar inveda din procesul verbal de secestrare să nu întrelase a-și prezenta anunțările în scris la subsemnatul delegat, până la începerea licitației.

Termenul legal se va socoti din ziua ce urmează după afișarea publicației la judecătorie. Oradea-Mare, la 16 Septemvrie 1923.

Valentin Bakó, executor judiciar.

Cursul valutei la Oradea-Mare

28 Sept. 1923.

Coroana austriacă (suta)	Lei	325
Marca germană (millionul)	"	140
Coroana ungară (suta)	"	645
Coroana cehă	"	1365
Francul francez	"	3875
Francul elvețian	"	217
Dolarul	"	1000
Lira italiană	"	990
Lira șterlină	"	

Antistia orașului Oradea-Mare.

No. 13579/1923.

APEL.

Din raport apărării contra boalei de vite contagioase febris aftora somez pe toți comercianții de vite, măcelari și îngrășitorii de vite ca conform §-lui 12 a art. VII. din din 1888 și a ordonanței Ministeriale No. 40.000 1889 §. 38. orice vită adusă pe teritoriul orașului pe teritoriul străin în decurs de 12 oare să o anunțe la Antistia orașului pe lângă prezintarea biletului de vite.

Acel comerciant de vite, măcelar, ori îngrășitor care nu va satisface prescrierilor de mai sus va comite contraveniență și conform §-ului 154 a art. VII din 1888 va fi pedepsit cu o pedeapsă până la 2000 lei eventual cu închisoare corespunzătoare.

Oradea-Mare, la 26 Sept. 1923.

Antistia orașului.

Publicațiune. Se aduce la cunoștință tuturor proprietarilor de păduri de pe teritoriul orașului, că vigoarea codului silvic din 9 IV-1910 cât și a legii modificătoare a codului silvic din 1920 s'a estins și în provinciile alpine prin legea pentru extinderea aplicațiunii dispozițiunilor codului silvic din 1910, apărută în Monitorul Oficial No. 50 din 17 VI 1923, abrogându-se toate legile regulamentele instrucțiunile etc. forestiere vechi, cum sunt d. p. legile XXXI. 1879, XI. 1898, cât și ordinul No. 3298-1918 M. E. Oradea-Mare, la 15 Septemvrie 1923. POPA m. p. șeful antistiei oraș.

Primăria orașului municipal Oradea-Mare.

No. 18372/1923.

Concurs

Noi, Primarul orașului Oradea-Mare în baza actului fundațional despre fundațiunea de burse „Principele Mihai” și în baza hotărârii Consiliului orașului sub No 16498 publicăm concurs pentru interesele fundațiunii sus-amintite în suma de 4500 Lei care sumă este prevăzută pe anul curent în bugetul alodial pentru scopul ajutorării acelor elevi pe cari Consiliul orașului îi ține în merit la câștigarea bursei.

Pentru bursă pot recurge acei tineri săraci cari au apartinență în Oradea-Mare și cari frecventează școala specială sau școala superioară de industrie și cari pot dovedi un progres bun. În caz excepțional se va acorda bursa și acelor tineri cari numai după primirea bursei se pot decipe pentru absolvarea astorfel de școli dacă studiile lor anterioare și purtarea lor morală ar oferi destulă garanță pentru viitor. În chestia concurselor Consiliul orașului va decide în mod definitiv și în sensul acesta ca suma de burse va acorda pentru unul sau mai mulți elevi, sau în cazul de nesucces a concursului eventual, nu va acorda bursa la nimeni în anul acesta. La concursul publicat se va anexa afară de cerere, certificatul de pauperitate, moralitate școlare și extrasul de naștere. Timpul concursului este fixat până la 1 Octomvrie a. c. Cererile de concurs se pot înainta la Primăria orașului Camera 2 Etaj I.

Oradea-Mare, la 12 Septemvrie 1923.

Dr. Coriolan Bucico, m. p. primar.

Croitorul ALEX. KOROM

confeționează cele mai moderne costume bărbătești cu prețuri moderate. Pregătește costume și din stofe aduse.

Oradea-Mare, Str. Csengeri nr. 14.

ULTIMA ORA

Berlin, 26. — După știri din Londra, Oliver Baldwin, fiul primului ministru englez, a aderat în mod oficial la socialism. Înscrindându-se în lista lui „Labour-Parti” (partidului muncitoresc) Oliver Baldwin are intenția să-și prezinte candidatura pe lista lui „Labour-Parti”, la apropiatele alegeri.

Berlin, 27. (Rador). — Din Zittau, Saxonia, se anunță că acolo au avut loc ciocniri între poliție și comuniști. Sunt 6 răniți și un mort.

Sofia, 27. (Rador) — Agenția bulgară, desminte știrea despre asasinarea primului ministru Tzancoff și despre lupte de artilerie lângă Vidin. Mișcarea comunistă a fost pretutindeni reprimită afară de regiunile Barcoviți unde trupele au înconjurat din 4 părți pe rebeli și vor să facă prizonieri fără vârsare inutilă de sânge. În restul țării domnește ordine completă. S'au luat măsurile pentru împiedecarea câtorva șefi comuniști de a fugi în streinătate

Constantinopol, 26. (Rador). — Din Angora se anunță că partidele politice care îl susțin pe Mustafa Kemal au propus alegerea lui ca președinte al republicii turcești.

Leafield, 26. — În minele dela Falkirk din finiturile Glasgow s'a întâmplat o catastrofă care a costat viața a peste 41 de mineri. Lucrările de salvare continuă, însă este foarte puțin nădejde ca să se poată ajunge la un bun rezultat. Dezastrul este unul din cele mai mari din câte au avut loc de 36 de ani încoace, în minele scoțiene.

Berlin, 26. (Rador). — Din Tekegam se anunță că un violent cutremur de pământ a distrus în provincia Knoras mai multe sate omorând 123 persoane și răniind foarte mulți.

Tighina, 23. — Comisiunea militară română, în frunte cu d. colonel Stângaciu, care a tratat cu autoritățile sovietice a sosit azi cu noi instrucțiuni în localitate pentru a relua discuțiunile cu delegațiunea rusă. Deliberările vor avea loc tot la Tiraspol.

Berlin, 26. — Ziarul „Zeit” declară că Germania renunțând la rezistența pasivă, însaamnă că a capitulat. Populațiunea de pe Rhin și din regiunea Ruhr, reclamă un tratament echitabil și demn. Nici un guvern nu va putea să o părăsească.

No. 468/1923 execuțional.

Publicație de licitație.

Subsemnatul executor judiciar delegat, prin aceasta aduc la cunoștință publică, că în urma deciziei judecătorești de ocol urbană din Oradea-Mare de sub No. 5734-923 efectuându-se execuția de escontentare-asigurare Novomecszky Emeric domiciliat în Oradea-Mare și reprezentat prin avocatul Dr. Alexandru Seghalmi în sarcina urmeritorului din Oradea-Mare pentru suma de 9753 Lei capital și accesorii și ordonându-se prin decizia judecătorești de ocol urbană din Oradea-Mare sub No. 5734-923 licitația asupra alor 20 buc. acții de „Băncii Centrale Cluj” și 118 buc. acții de „Bihoreana” și „Banca Generală de Credit Ungară” și altor mișcătoare secestrate și estimate în valoare de 8000 Lei, se fixează termen de licitație pe ziua de 6 Octomvrie 1923 la 11 ore a. m. în Oradea-Mare de către „Bihoreana” și „Banca Generală de Credit Ungară” când mobilele secestrate se vor vinde pe lângă plățirea prețului de cumpărare în numerar și în caz de necesitate și și până la concurența creanței secestranților anteriori ori a suprasecestranților întrucât aceștia și-au câștigat asupra acestora drept de ipotecă.

Se provoacă toți aceia, cari își revendică escontentare din preț de vânzare al lucrurilor ce se vor licita, întrucât secestrarea în favorul lor s'ar fi făcut anterior și aceasta nu s'ar inveda din procesul verbal de secestrare să nu întrelase a-și prezenta anunțările în scris la subsemnatul delegat, până la începerea licitației.

Termenul legal se va socoti din ziua ce urmează după afișarea publicației la judecătorie. Oradea-Mare, la 8 Septemvrie 1923.

Valentin Bakó, executor judiciar.

TELEFON 3-98

PRODUS ELE FABRICEI DE BERE
CZELL
DIN CLUJ

Berea nutritoare „Hercules”
și Berea deschisă „Monoștor”

Din cauza calităților lor neintrecute sunt Mărcile Conducătoare

Cine dorește să bea bere bună să ceară pretutindeni numai pe acestea.

Lloyd 1749.-26

Depou principal la Oradea-Mare **“ORIENT”** S. A. pentru Industrie și Comerț Str. Gilányi, 5-7. Telefon 3-98.

TELEFON 3-98